

3. *International publishers association. Annual Report 2017—2018.* (2021). [Online], available at: <https://www.internationalpublishers.org/about-ipa-menu/statutes-of-the-ipa/136-annual-reports/768-annual-report-2017-2018>.
4. Afonin O. V. and Senchenko M. I. (2009). *Ukrayinska kniga v konteksti svitovogo knigovidannya.* Kyiv: Kn. palata Ukrayini imeni Ivana Fedorova.
5. Vodolazka S. (2021). *Innovacijni osoblivosti rozvitku vidavnichogo rinku Nimechchini.* [Online], available at: <http://socialscience.com.ua/article/821>.
6. Suhorukova O. (2021). *Svitove knigovidannya: uroki dlya Ukrayini.* [Online], available at: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2016/3\(86\)/6.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2016/3(86)/6.pdf).
7. *DCMS Annual Report and Accounts 2018—19.* (2021). [Online], available at: <https://www.gov.uk/government/publications/dcms-annual-report-and-accounts-2018-19>.
8. *The Bookseller. Annual Report 2019.* (2021). [Online], available at: <http://www.thebookseller.com/news/indie-bookshop-presence-uk-contracts-11th-consecutive-year-499776>.
9. *Office for National Statistics.* (2021). [Online], available at: <https://www.ons.gov.uk/>.
10. *The Publishers Association's Annual Report 2019.* (2021). [Online], available at: <https://www.publishers.org.uk/publications/the-publishers-associations-annual-report-2019/>.
11. *The London book fair. Literary festivals and book events in 2020.* (2021). [Online], available at: Literaturefestivals.co.uk.
12. *UK Printing. Facts & Figures 2017.* (2021). [Online], available at: <http://www.britishprint.com/industry-involvement/research/facts-and-figures>.
13. *UK Printing. Facts & Figures 2019.* (2021). [Online], available at: <http://www.britishprint.com/industry-involvement/research/facts-and-figures>.
14. *Nielsen BookData. Publish.* (2021). [Online], available at: <https://nielsenbook.co.uk/>.

Надійшла до редакції 16 березня 2021 року

УДК 01+025.3](477)(091)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2021.3(296).14-19

Галина Гуцол,

заступник директора з наукової роботи

Книжкової палати України,

e-mail: ggutsol@ukrbook.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1800-0618>

Лариса Дояр,

кандидат історичних наук, доцент,

старший науковий співробітник

Державного архіву друку

Книжкової палати України,

e-mail: arkhiv@ukrbook.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0789-2462>

Державний бібліографічний покажчик "Літопис журнальних статей": історія, сьогодення та перспективи розвитку (85-й річниці видання присвячується)

Статтю присвячено 85-річчю випуску Книжковою палатою України державного бібліографічного покажчика "Літопис журнальних статей". Здійснено історичний екскурс в часи заснування видання, що стало другим державним бібліографічним покажчиком після "Літопису книг".

Проаналізовано передумови створення "Літопису журнальних статей"; принципи його формування; трансформацію тематичних розділів у різні періоди життя нашої держави; кількісні та якісні характеристики періодичних видань, публікації з яких віддзеркалено в цьому покажчику державної бібліографії; наведено назви видань, публікації з яких було відображено в "Літописі..." впродовж багатьох років; розглянуто негативні чинники, що впливають на його випуск.

Ключові слова: Книжкова палата України; "Літопис журнальних статей"; державний бібліографічний покажчик; державна бібліографія; бібліографічний запис

Постановка проблеми. Державна наукова установа "Книжкова палата України імені Івана Федорова" є єдиною в нашій країні інституцією, що вже понад століття збирає, систематизує та зберігає у сховищі Державного архіву друку всі види друкованої продукції, котра видавалася й донині видається в межах українських державних кордонів: це видання Української Центральної Ради та проголошеної нею Української Народної Республіки (1917—1918), Республіки Рад робітничих, селянських та солдатських

депутатів (1917—1918), Гетьманату Павла Скоропадського (1918), Директорії Симона Петлюри (1918—1921), Української Соціалістичної Радянської Республіки (1919—1937), Української Радянської Соціалістичної Республіки (1937—1991) та України від часів здобуття незалежності (від 1991 р. і дотепер).

Книжкова палата України, що сьогодні є визнаним центром вітчизняної бібліографії, на зорі свого існування знайшла опертя в небайдужих до розвитку українського друкарства людей, які у вересні 1917 р.

заснували журнал "Книгарь" та у форматі додатку до нього впродовж 1917—1920 рр. друкували "Літопис українського письменства", що уміщував реєстри ново-виданих книжок [21, с. 26]. Науковці О. Устіннікова та Н. Паласина стверджують, що після утворення Книжкової палати України в додатку до журналу "Книжний вісник" було надруковано перелік періодичних видань України за 1919 р. [21, с. 26]. Згодом Наркомат освіти УСРР у журналі "Голос друку" анонсував випуск "Літопису українського друку", починаючи від 1922 р. Однак того року ідею зреалізовано не було, а перший випуск анонсованого видання побачив світ лише 1924 р. [21, с. 26—27].

У 1936 р. накопичений на полицях обсяг вітчизняної періодики спонукав працівників Книжкової палати, додатково до "Літопису книг", започаткувати державний бібліографічний покажчик "Літопис журнальних статей". Останній, завдяки науковій доцільності та суспільній затребуваності, дожив до наших днів і поточного року відзначає поважний ювілей — 85 років від часу виходу у світ! Вітаючи укладачів та видавців покажчика зі святом, авторки дослідили основні характеристики зазначеного видання. У розгляді перспектив його подальшого виходу доречно, на наш погляд, звернутися до сторінок історії.

Мета статті — розглянути історію, сьогодення та перспективи розвитку державного бібліографічного покажчика "Літопис журнальних статей".

Виклад основного матеріалу дослідження. Варто зазначити, що станом на середину 1930-х рр. масив республіканської періодики був доволі вагомим і щороку продовжував неухильно зростати. Форматом його наукового опрацювання було обрано унікальне довідкове видання "Літопис журнальних статей", що від моменту заснування мало неабиякий попит у тогочасних фахівців книгознавства, дослідників видавничої справи, працівників бібліотек і звичайних шанувальників друкованого слова.

На якість "Літопису журнальних статей" насамперед впливали й дотепер впливають два чинники: дисциплінованість видавців, зобов'язаних надсилати у Книжкову палату обов'язковий примірник своїх видань, та мобільність виконання цієї процедури, адже затримки надходжень нерідко сягають кількох років. Що вже говорити про друки, котрі взагалі не потрапляють до сховищ установи, яка, без перебільшення, є стратегічною у долі нашої держави, оскільки являє собою скарбницю порічно зібраного українського друкованого слова та є місцем, де зосереджено цивілізаційну духовність нашого народу.

Починаючи від 1936 р., у підготовку "Літопису журнальних статей" Книжкова палата України заклала певний алгоритм дій. Спочатку її співробітники визначали перелік періодичних видань, що підлягали науковому опрацюванню для складання довідкової інформації. Загалом зазначений перелік був сталим, водночас упродовж десятиліть у ньому відбулися суттєві зміни як у кількісних, так і у змістових параметрах. Якщо 1936 р. працівники Книжкової палати надавали аналітико-синтетичному опрацюванню жур-

нали та збірники 284 назв, то станом на 2020 р. ця цифра зросла до 436 одиниць. Динаміку змін складено авторками на підставі опрацьованих номерів покажчика за 1936, 1947, 1956, 1966, 1976, 1986, 1991, 2020 рр. [9, с. 107—124; 10, с. 33; 11, с. 37; 12, с. 34; 13, с. 37; 14, с. 65—77; 15, с. 70—81; 16, с. 119—138; 17, с. 101—115; 18, с. 52—60; 19, с. 83—94] і наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Динаміка змін кількості видань,
відображених у "Літописі журнальних статей"**

Роки	1936	1947	1956	1966	1976	1986	1991	2020
Кількість видань, розписаних у "Літописі журнальних статей"	284	91	251	263	435	323	224	436

На підставі проведених підрахунків можна стверджувати, що перше тридцятиліття виходу "Літопису журнальних статей" кількість описаних видань коливалася в межах статистичної похибки. Виняток становив лише повоєнний 1947 р., у якому, після тривалої перерви, Книжкова палата України поновила випуск видання. Найвищі показники кількості опрацьованої періодики спостерігаємо у 1970-х рр., зокрема в рік 40-літнього ювілею "Літопису...", коли співробітники Книжкової палати розписували 435 назв журналів і збірників. Подальша стагнація радянського режиму, коли СРСР міцно застряг у тенетах екстенсивного розвитку, позначилася на динаміці видавничої справи в УРСР. Як наслідок, станом на "перебудовний" 1986 р. кількісне падіння описів сягнуло 25%. Тенденція до скорочення збереглася до розвалу СРСР: 1991 р. аналітико-синтетичному опрацюванню підлягало лише 224 назви. За роки незалежності українська періодика істотно змінилася, її кількісні показники, у порівнянні з 1991 р., зросли майже вдвічі, що особливо приємно відзначити в рік 85-літнього ювілею "Літопису журнальних статей".

Слід зазначити, що впродовж усього періоду видання покажчика бібліографічні записи про публікації в періодиці Книжкова палата України подавала систематизованими за розділами чинної на той час класифікації (наразі це Універсальна десяткова класифікація (УДК)).

Найважливішим у складанні "Літопису журнальних статей" стало розроблення схеми класифікації, котру Книжкова палата України постійно актуалізувала відповідно до тенденцій у політиці держави, розвитку тогочасної науки та суспільства.

Спостерігаючи за динамікою кількості рубрик упродовж 1936—1991 рр., можна визначити не тільки історичні етапи УСРР—УРСР, а й дослідити їхні специфічні ознаки. Зміни кількісних показників основних розділів відстежено авторками за допомогою покажчиків 1936—1991 рр. [1, обкл.; 2, с. 2; 3, с. 82; 4, с. 139; 5, с. 115—116; 6, с. 61; 7, с. 3—4; 8, с. 95] та подано в табл. 2.

Таблиця 2

Динаміка змін кількісних показників основних розділів у "Літописі журнальних статей"

Роки	1936	1947	1956	1966	1976	1986	1991	2020
Кількість основних розділів УДК у "Літописі журнальних статей"	20	31	31	31	31	49	49	55

У 1936 р. періодику УСРР розписували за такими розділами:

1. Марксизм-ленінізм.
2. Діалектичний і історичний матеріалізм. Історія філософії. Психологія.
3. Комінтерн. ВКП(б). КП(б)У. ВЛКСМ. ЛКСМУ. Комдитрух.
4. Політика. Радянське будівництво. Право.
5. Оборона СРСР. Військова справа.
6. Економіка.
7. Праця. Професійний рух.
8. Історія.
9. Географія. Етнографія.
10. Математика. Природознавство.
11. Медицина.
12. Техніка.
13. Сільське господарство. Ветеринарія.
14. Мовознавство.
15. Літературознавство. Художня література.
16. Мистецтво.
17. Антирелігійна література.
18. Культурне будівництво. Народна освіта.
19. Дитяча література.
20. Книгознавство. Довідники [8, с. 95].

Надалі, відповідно до "Схеми класифікації літератури в органах державної реєстраційно-облікової бібліографії на 1956 р." [20, с. 64—72], Книжкова палата України збільшила кількість розділів у схемі класифікації до 31.

Слід зазначити, що в цьому переліку відбулися не тільки кількісні, а й кардинальні якісні зміни: разом із тим, що втричі зросла кількість політично вмотивованих розділів (замість колишніх трьох затвердилося дев'ять), було відредаговано назви збережених розділів, зокрема з другого розділу зникли назви, що стосувалися республіканських політичних організацій "КП(б)У" та "ЛКСМУ". Натомість у схему класифікації було внесено пункт "Політична економія", що віддзеркалював тенденцію до викривлення реальних економічних здобутків СРСР та поширення відсторонених від об'єктивної науки постулатів про перемогу планової економіки над ринковою. Внаслідок появи країн соціалістичного табору до переліку видань, що підлягали аналітико-синтетичному опрацюванню співробітниками Книжкової палати України, було введено видання, присвячені міжнародним відносинам і розвитку зарубіжних країн. У повоєнні часи суттєві зміни відбулися в розділі, присвяченому релігії: якщо в міжвоєнний період безроздільно панував войовничий

атеїзм, що відображено в назві розділу "Антирелігійна література", то в повоєнні часи акцент тематики було зміщено у площину полеміки між наукою та релігією. Крім того, повоєнна схема класифікації розділів "Літопису..." демонструвала ще одну позитивну тенденцію розвитку періодики УСРР, зокрема з'явився розділ "Енциклопедії", що свідчив про вихід української радянської науки на якісно нові щаблі. Важливо зауважити, що впродовж зазначеного періоду незмінною константою змісту "Літопису журнальних статей" залишалися розділи, що містили бібліографію статей, присвячених розвитку української мови та літератури. У цьому контексті варто наголосити, що, попри русифікацію УСРР, "Літопис журнальних статей", як і решта наукової продукції Книжкової палати України, видавався винятково українською мовою. Отже, в 1940—1970-х рр. показник містив такі розділи:

1. Марксизм-ленінізм.
2. Комуністична партія Радянського Союзу.
3. Всесоюзна Ленінська Комуністична спілка молоді.
4. Суспільні науки.
5. Філософія. Суспільно-політичні вчення.
6. Історія.
7. Економічні науки. Політична економія.
8. Міжнародні відносини. Політичне і економічне становище зарубіжних країн.
9. Комуністичне будівництво СРСР.
10. Планування. Облік. Організація управління.
11. Фінанси.
12. Праця.
13. Держава і право.
14. Воєнна справа.
15. Природничі науки. Математика.
16. Техніка. Промисловість.
17. Сільське господарство.
18. Транспорт. Транспортне машинобудування.
19. Зв'язок.
20. Торгівля. Заготівлі. Громадське харчування.
21. Кошторисна справа. Побутове обслуговування населення.
22. Охорона здоров'я. Медицина.
23. Фізична культура. Спорт. Ігри. Розваги.
24. Культура. Освіта. Наука.
25. Мовознавство.
26. Літературознавство. Художня література.

Фольклор.

27. Дитяча література.
28. Мистецтво.
29. Атеїзм. Наука і релігія. Релігія.
30. Друк. Книгознавство. Бібліотечна справа.

Бібліографія.

31. Довідники загального характеру. Енциклопедії. Календарі. Збірники змішаного змісту [1, обкл.; 2, с. 2; 3, с. 82; 4, с. 139].

В останні роки існування радянської влади перелік розділів набув нових характеристик. У схему класифікації було введено нові галузі науки, як-от: "Кібернетика", "Семіотика", "Інформатика" [5, с. 115].

Відбулася сегментація наукових і промислових галузей, унаслідок чого Книжкова палата додала розділи, що відображали бібліографічні записи про публікації у спеціалізованій періодиці з проблем енергетики, радіоелектроніки, автоматики, телемеханіки, гірництва, металургії, технології машинобудування, приладобудування, будівництва, водного, мисливського та рибного господарства тощо [5, с. 115—116; 6, с. 61]. В умовах політичного плюралізму та багатопартійності зі змісту "Літопису журнальних статей" зникли пункти про КІРС і ВЛКСМ.

За часів незалежності українська наука продовжувала процес сегментації та виокремлення нових галузей дослідження. Серед розділів "Літопису журнальних статей" з'явилися такі пункти, як "Теологія", "Демографія", "Статистика", "Забезпечення духовних і матеріальних життєвих потреб", "Дозвілля", "Культурна антропологія", "Енвіронментологія", "Екологія" тощо [7, с. 3—4].

За 85 років виходу у світ "Літопис журнальних статей" кілька разів змінював періодичність. У 1936 р. його було засновано як щомісячник, поновивши роботу 1947 р., показчик виходив щоквартально, станом на 1956 р. знову став щомісячником, а від початку 1960-х рр. і дотепер виходить двічі на місяць.

Варто зауважити, що дослідження зазначених кількісних показників доречно поєднувати з пошуком так званих видань-старожилів. Контент-аналіз "Літопису журнальних статей" дав змогу виявити окремі з них. Так, у переліку видань "Літопису журнальних статей" незмінні позиції посідав часопис "Врачебное дело" (1936—1991). До сьогодні, починаючи від 1936 р., дожили такі "ветерани" української періодици, як "Геологічний журнал", "Мікробіологічний журнал", "Мовознавство", "Журнал вушних, носових і горлових хвороб", збірники наукових праць провідних українських університетів — Київського імені Тараса Шевченка та Харківського імені В. Н. Каразіна. Видавничою витривалістю позначено журнали для дітей "Барвінок", "Малютко", під назвою "Однокласник" продовжив своє життя радянський підлітковий журнал "Піонерія", що виходив від 1930-х рр. Від 1960-х рр. і дотепер видають журнали "Археологія", "Архіви України", "Цитология и генетика". І ця "спадкоємність поколінь" у переліку часописів, що підлягали аналітико-синтетичному опрацюванню й були відображені в "Літописі журнальних статей", є визначною для характеристики цього поважного видання.

На жаль, сьогодні "Літопис журнальних статей" переживає не найкращі часи — його наклад зменшився до таких значень, коли постає питання про рентабельність випуску видання. Простежена авторками динаміка змін у кількості накладів не тільки вражає, а й примушує замислитися над статусом бібліографічної галузі сучасної України. З табл. 3 стає очевидним, що навіть у голодний 1947 р. держава знаходила кошти на розвиток українського бібліотекознавства та бібліографії.

Ясна річ, що в умовах зростання популярності онлайн-версій періодичних видань потреба в

паперових носіях дедалі знижується. Водночас головними причинами катастрофічного падіння накладів "Літопису журнальних статей" є брак коштів на його передплату в бібліотек та різке скорочення самої бібліотечної мережі, особливо в регіонах України.

Таблиця 3

Динаміка змін кількості накладів
"Літопису журнальних статей"

Роки	1936	1947	1956	1966	1976	1986	1991	2020
Середній річний наклад "Літопису журнальних статей"	1 200	1 500	2 166	381	865	640	346	77

Суттєвою проблемою для дотримання актуальності й повноти поданої в "Літописі журнальних статей" інформації є несвоєчасне доставляння обов'язкових примірників періодичних видань, особливо це стосується університетських наукових журналів. Зокрема, 2020 р. фахівці Книжкової палати України зафіксували запізнення доставляння обов'язкових примірників журналів від 1 до 11 (!) років. Редакції ж цих видань, на звернення працівників Книжкової палати України, виправдовують вчинене порушення законодавства нестачею коштів на доставляння обов'язкового примірника.

Пандемія COVID-19 внесла суттєві корективи у багато сфер економіки й суспільного життя, що, зокрема, знайшло відображення у видавничій справі, передусім у виданні друкованих ЗМІ. Вимушена ізоляція працівників вдома призвела до того, що всі, хто не пов'язаний із виконанням певних процесів на виробництві, перейшли на дистанційний режим роботи. Це суттєво вплинуло на видання друкованих ЗМІ й попит на них. Багато паперових наукових журналів і збірників наукових праць було переведено в електронний формат. Книжкова палата України відстежує цю тенденцію і вносить у перелік видань, що підлягають аналітико-синтетичному опрацюванню, й електронні онлайн-видання. Наразі також розглядається питання про паралельний випуск державних бібліографічних показників в електронній і друкованій версіях, а за умови критичного зменшення накладів друкованих видань — лише в електронному форматі.

Нагадаємо, що Книжкова палата України випускає вісім назв державних бібліографічних показників: "Літопис книг", "Літопис авторефератів дисертацій", "Літопис журнальних статей", "Літопис газетних статей", "Літопис образотворчих видань", "Літопис нот", "Літопис картографічних видань" і "Літопис рецензій". Останній від 2015 р. окремим розділом двічі на рік входить до складу "Літопису журнальних статей" (у № 1 та 13). "Літопис газетних статей" від 2015 р. щоквартально випускається тільки в електронній формі та розміщується на сторінці "Національна бібліографія" вебсайта Книжкової палати України

(<http://www.ukrbook.net/litopysy.html>). Варто також зазначити, що на цій самій сторінці установа публікує ретроспективу всіх державних бібліографічних покажчиків з інтервалом ретроспекції від поточних покажчиків у три роки. Нині на сайті репрезентовано "Літописи..." 2004—2017 рр. Інтервал ретроспекції при цьому витримується, оскільки видання розповсюджуються за передплатою.

Висновки. Підбиваючи підсумки, варто зазначити, що державний бібліографічний покажчик "Літопис журнальних статей", котрий Книжкова палата України видає упродовж 85 років, був і залишається потужним джерелом інформації для дослідників у різних галузях науки, історії, соціально-економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку нашої держави та відіграє значну роль у системі соціальних комунікацій.

Список використаних джерел

1. *Зміст // Літопис друку. Журнальні статті.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1947. — № 1. — Обкл.
2. *Зміст // Літопис журнальних статей. Допоміжні покажчики.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1956. — Січень—грудень. — С. 2.
3. *Зміст // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР, 1966. — № 24. — С. 82.
4. *Зміст // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР імені Івана Федорова, 1976. — № 24. — С. 139.
5. *Зміст // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР імені Івана Федорова, 1986. — № 24. — С. 115—116.
6. *Зміст // Літопис журнальних статей.* — Київ: Книжкова палата України, 1991. — № 24. — С. 61.
7. *Зміст // Літопис журнальних статей. Державний бібліографічний покажчик України.* — Київ : Книжкова палата України, 2020. — № 24 (2019 р.). — С. 3—4.
8. *Покажчик основних розділів, уміщених в №№ 1—12 "Літопису друку УРСР. Журнальні статті" за 1936 рік // Додаток до № 12 "Літопису друку журнальних статей" за 1936 р.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1936. — С. 95.
9. *Список журналів і збірників, аналітичну бібліографічну інформацію з яких уміщено в "Літописі журнальних статей" № 1—24, 2019 р. // Літопис журнальних статей. Державний бібліографічний покажчик України.* — Київ : Книжкова палата України, 2020. — № 24 (2019 р.). — С. 107—124.
10. *Список журналів і збірників, розписаних у "Літописі друку. Журнальні статті" за 1947 р. // Літопис друку. Журнальні статті.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1947. — № 1. — С. 33.
11. *Список журналів і збірників, розписаних у "Літописі друку. Журнальні статті" за 1947 р. // Літопис друку. Журнальні статті.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1947. — № 2. — С. 37.
12. *Список журналів і збірників, розписаних у "Літописі друку. Журнальні статті" за 1947 р. // Літопис друку. Журнальні статті.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1947. — № 3. — С. 34.
13. *Список журналів і збірників, розписаних у "Літописі друку. Журнальні статті" за 1947 р. // Літопис друку. Журнальні статті.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1947. — № 4. — С. 37.
14. *Список журналів і збірників, розписаних у №№ 1—12 "Літопису журнальних статей" за 1956 р. // Літопис журнальних статей. Допоміжні покажчики.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1956. — Січень—грудень. — С. 65—77.
15. *Список журналів і збірників, розписаних у №№ 1—24 "Літопису журнальних статей" за 1966 р. // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР, 1966. — № 24. — С. 70—81.
16. *Список журналів і періодичних збірників, розписаних у №№ 1—24 "Літопису журнальних статей" за 1976 р. // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР імені Івана Федорова, 1976. — № 24. — С. 119—138.
17. *Список журналів, періодичних, неперіодичних збірників і збірників, що продовжуються, бюлетенів, статті з яких ураховано у №№ 1—24 "Літопису журнальних статей" за 1986 р. // Літопис журнальних статей.* — Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР імені Івана Федорова, 1986. — № 24. — С. 101—115.
18. *Список журналів, періодичних збірників і збірників, що продовжуються, бюлетенів, статті з яких ураховано у №№ 1—24 "Літопису журнальних статей" за 1991 р. // Літопис журнальних статей.* — Київ : Книжкова палата України, 1991. — № 24. — С. 52—60.
19. *Список періодичних видань і збірників, розписаних постатейно в "Літописі друку журнальних статей за січень—грудень 1936 р. // Додаток до № 12 "Літопису друку журнальних статей" за 1936 р.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1936. — С. 83—94.
20. *Схема класифікації літератури в органах державної реєстраційно-облікової бібліографії на 1956 р. // Літопис журнальних статей.* — Харків : Видавництво Книжкової палати України, 1956. — № 2. — С. 64—72.
21. *Устіннікова О. Біля витоків державної бібліографії (до 85-річчя "Літопису українського друку") / Ольга Устіннікова, Ніна Палащина // Вісник Книжкової палати.* — 2009. — № 12. — С. 26—29.

Galyna Gutsol, Larisa Doiar

State bibliography "Journal Articles Chronicle": history, present and prospects of development (dedicated to the 85th anniversary of the publication)

The article is dedicated to the 85th anniversary of the publication by the Book Chamber of Ukraine of the state State bibliography "Journal Articles Chronicle". A historical excursion was made during the founding of the journal, which became the second state bibliographic index after the "Books Chronicle". The preconditions for the creation of the "Journal Articles Chronicle" are analyzed; principles of its formation; transformation of thematic sections in different periods of life of our state; quantitative and

qualitative characteristics of periodicals, publications of which are reflected in this edition of the state bibliography; the names of publications from which publications were reflected in the chronicle for many years are given; the negative factors influencing the issue of the magazine are considered.

Keywords: Book Chamber of Ukraine; "Journal Articles Chronicle"; state bibliographic index; state bibliography; bibliographic record

References

1. Zmist. (1947). *Litopis druku. Zhurnalni statti*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, № 1.
2. Zmist. (1956). *Litopis zhurnalnih statej*. Dopomizhni pokazhchiki. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, sichen-gruden, p. 2.
3. Zmist. (1976). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS, 24, p. 82.
4. Zmist. (1976). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS imeni Ivana Fedorova, 24, p. 139.
5. Zmist. (1986). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS imeni Ivana Fedorova, 24, pp. 115—116.
6. Zmist. (1991). *Litopis zhurnalnih statej*. Kyiv: Knizhkova palata Ukrayini, 24, p. 61.
7. Zmist. (2020). *Litopis zhurnalnih statej*. Derzhavnij bibliografichnij pokazhchik Ukrayini. Kyiv: Knizhkova palata Ukrayini, 24 (2019 r.), p. 3—4.
8. Pokazhchik osnovnih rozdiliv, umishenih v №№ 1—12 "Litopisu druku URSS. Zhurnalni statti" za 1936 rik. (1936). *Dodatok do № 12 "Litopisu druku zhurnalnih statej" za 1936 r.* Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, p. 95.
9. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, analitichnu bibliografichnu informaciyu z yakih umisheno v "Litopisi zhurnalnih statej" № 1—24, 2019 r. (2020). *Litopis zhurnalnih statej*. Derzhavnij bibliografichnij pokazhchik Ukrayini. Kyiv: Knizhkova palata Ukrayini, 24 (2019 r.), pp. 107—124.
10. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u "Litopisi druku. Zhurnalni statti" za 1947 r. (1947). *Litopis druku. Zhurnalni statti*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, 1, p. 33.
11. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u "Litopisi druku. Zhurnalni statti" za 1947 r. (1947). *Litopis druku. Zhurnalni statti*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, 2, p. 37.
12. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u "Litopisi druku. Zhurnalni statti" za 1947 r. (1947). *Litopis druku. Zhurnalni statti*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, 3, p. 34.
13. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u "Litopisi druku. Zhurnalni statti" za 1947 r. (1947). *Litopis druku. Zhurnalni statti*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, 4, p. 37.
14. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u №№ 1—12 "Litopisu zhurnalnih statej" za 1956 r. (1956). *Litopis zhurnalnih statej*. Dopomizhni pokazhchiki. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, sichen—gruden, pp. 65—77.
15. Spisok zhurnaliv i zbirnikiv, rozpisanih u №№ 1—24 "Litopisu zhurnalnih statej" za 1966 r. (1966). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS, 24, pp. 70—81.
16. Spisok zhurnaliv i periodichnih zbirnikiv, rozpisanih u №№ 1—24 "Litopisu zhurnalnih statej" za 1976 r. (1976). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS imeni Ivana Fedorova, 24, pp. 119—138.
17. Spisok zhurnaliv, periodichnih, neperiodichnih zbirnikiv i zbirnikiv, sho prodovzhuyutsya, byuleteniv, statti z yakih urahovano u №№ 1—24 "Litopisu zhurnalnih statej" za 1986 r. (1986). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Redakcijno-vidavnichij viddil Knizhkovoyi palati URSS imeni Ivana Fedorova, 24, pp. 101—115.
18. Spisok zhurnaliv, periodichnih zbirnikiv i zbirnikiv, sho prodovzhuyutsya, byuleteniv, statti z yakih urahovano u №№ 1—24 "Litopisu zhurnalnih statej" za 1991 r. (1991). *Litopis zhurnalnih statej*. Kyiv: Knizhkova palata Ukrayini, 24, pp. 52—60.
19. Spisok periodichnih vidan i zbirnikiv, rozpisanih postatejno v "Litopisi druku zhurnalnih statej" za sichen-gruden 1936 r. (1936). *Dodatok do № 12 "Litopisu druku zhurnalnih statej" za 1936 r.* Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, pp. 83—94.
20. Shema klasifikaciyi literaturi v organah derzhavnoyi reyestracijno-oblikovoyi bibliografiyi na 1956 r. (1956). *Litopis zhurnalnih statej*. Harkiv: Vidavnistvo Knizhkovoyi palati Ukrayini, 2, pp. 64—72.
21. Ustinnikova O. and Palashina N. (2009). Bilya vitokiv derzhavnoyi bibliografiyi (do 85-richchya "Litopisu ukrayinskogo druku"). *Visnik Knizhkovoyi palati*, 12, pp. 26—29.

Надійшла до редакції 23 березня 2021 року

УДК 655.3.066.9:78.089](091)(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2021.3(296).19-23

Олег Дзюба,
професор КНУКіМ,
народний артист України,
e-mail: olegd@i.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2125-1103>

Еволюція музичних видавництв

У статті доведено, що нотовидання, котре виникло майже в той самий період, як і перша друкована книга, мало подібний до друкованого слова ефект: інформація поширювалася швидше, з меншими витратами та серед більшої кількості людей. Цей процес значно вплинув на подальший розвиток музичної індустрії. Зокрема, композитори могли писати більше творів для виконавців-аматорів, знаючи, що їх можна поширювати й продавати середньому класові. Професійні музиканти мали в репертуарі більше музичних композицій і виконували музику різних країн. Окрім того, це